

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 4. helmikuuta 2019
(OR. en)

5744/19

MOG 7
CFSP/PESC 57
CONOP 9
IRAN 2

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Asia:	Neuvoston päätelmät Iranista

Valtuuskunnille toimitetaan liitteessä neuvoston 4. helmikuuta 2019 hyväksymät neuvoston päätelmät Iranista.

NEUVOSTON PÄÄTELMÄT IRANISTA

1. Euroopan unioni palauttaa mieleen marraskuussa 2016 annetut neuvoston päätelmät ja ilmaisee määrätietoisensa sitoumuksensa yhteiseen kattavaan toimintasuunnitelmaan (JCPOA) ja jatkuvan tukensa sille. JCPOA on maailmanlaajuisen ydinsulkujärjestelmän keskeinen osa ja monenvälisen diplomatian saavutus, jonka YK:n turvallisuusneuvosto on hyväksynyt yksimielisesti päätöslauselmallaan 2231.
2. Euroopan unioni pitää myönteisenä sitä, että Iran on jatkanut ydinalaan liittyvien sitoumustensa täysimääräistä ja tehokasta täytäntöönpanoa, mikä vahvistetaan Kansainvälisen atomienergiajärjestön (IAEA) 13 peräkkäisessä selvityksessä, mukaan lukien sen 12. marraskuuta 2018 julkaisemassa viimeisimmässä neljännesvuosiraportissa. Euroopan unioni toistaa, että Iranin on jatkettava kaikkien sitoumustensa täytäntöönpanoa sekä jatkettava täysipainoisesti ja viipymättä yhteistyötä IAEA:n kanssa. Euroopan unioni on tyytyväinen IAEA:n työhön JCPOA:n täytäntöönpanon valvomiseksi Iranissa ja antaa sille täyden tukensa. EU on tyytyväinen Iranin sitoumukseen, jonka mukaan se ei aio koskaan tavoitella, kehittää tai hankkia ydinaseita. Se toteaa, että Iran soveltaa väliaikaisesti ydinmateriaalivalvontasopimuksensa lisäpöytäkirjaa, ja kannustaa Irania ratifioimaan sen.
3. Euroopan unioni katsoo, että pakotteiden poistaminen on JCPOA:n olennainen osa, ja pahoittelee syvästi, että Yhdysvallat on JCPOA:sta vetäytyttyään määrännyt pakotteita uudelleen. Euroopan unioni korostaa toteutettuja toimia, joilla pyritään säilyttämään JCPOA:sta Iranille koituvia taloudellisia ja muita hyötyjä. Toimia tehostetaan parhaillaan erillisyhtiön käyttöönottoa koskevalla Ranskan, Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan aloitteella. Erillisyhtiö on nyt rekisteröity yksityiseksi yhteisöksi, jotta sillä olisi myönteinen vaikutus kauppaan ja taloussuhteisiin Iranin kanssa mutta ennen kaikkea Iranin kansan elämään. Erillisyhtiö tukee niitä eurooppalaisia talouden toimijoita, jotka käyvät laillista kauppaa Iranin kanssa, EU:n lainsäädännön ja YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2231 mukaisesti.

Kuten EU:n ulkoasiainedustajan sekä Ranskan, Saksan ja Yhdistyneen kuningaskunnan ulkoministerien ja valtiovarainministerien 2. marraskuuta 2018 antamassa yhteisessä julkilausumassa muistutettiin, tämä työ aiotaan saada horjumatta päätökseen. Euroopan unioni palauttaa mieleen, että EU:n "estomääräyksen" ja Euroopan investointipankin ulkoisen lainanantovaltuuden päivitykset, joiden myötä Iranista tuli tukikelpoinen, tulivat voimaan 7. elokuuta 2018.

4. Euroopan unioni korostaa tukevansa EU:n ja Iranin suhteiden kehittämistä yhteistä etua koskevilla aloilla, mikä todetaan EU:n ulkoasiainedustajan ja Iranin ulkoministerin huhtikuussa 2016 hyväksymässä yhteisessä julkilausumassa, jossa korostetaan unionin alakohtaista osallistumista kahdenväliseen yhteistyöhön. Tähän kuuluvat sellaiset alat kuten poliittinen vuoropuhelu, ihmisoikeudet, taloudellinen yhteistyö, kauppa ja investoinnit, maatalous, liikenne, energia ja ilmastonmuutos, ydinalan siviiliyhteistyö, ympäristö, pelastuspalvelu, tiede, tutkimus ja innovointi, koulutus, myös yliopistovaihtojen kautta, kulttuuri, lääkkeet, muuttoliike sekä alueelliset ja humanitaariset kysymykset.
5. Neuvosto on tyytyväinen tarvittavien uudistusten edistymiseen ja kehottaa Irania hyväksymään ja panemaan täytäntöön tarvittavaa lainsäädäntöä rahanpesunvastaisen toimintaryhmän (FATF) toimintasuunnitelmaan perustuvien sitoumustensa mukaisesti. EU ja sen jäsenvaltiot ovat valmiit jatkamaan yhteistyötä Iranin kanssa näillä aloilla ja antamaan muun muassa teknistä apua FATF:n toimintasuunnitelman täytäntöönpanoa varten.
6. Neuvosto ilmaisee huolensa alueella kasvavista jännitteistä ja Iranin roolista tässä yhteydessä, mukaan lukien sotilaallisen, taloudellisen ja poliittisen tuen antaminen valtiosta riippumattomille toimijoille Syyrian ja Libanonin kaltaisissa maissa.
7. Neuvosto on vakavasti huolestunut Iranin sotilaallisesta osallisuudesta ja Iranin joukkojen jatkuvasta läsnäolosta Syyriassa. Euroopan unioni pyytää Irania tukemaan täysipainoisesti Syyriaa koskevaa YK-johtoista prosessia YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2254 mukaisesti ja kehottaa Irania käyttämään tätä varten vaikutusvaltaansa Syyrian hallintoon. Se kehottaa Irania, joka on yhdessä Venäjän ja Turkin kanssa yksi Astanan prosessin takaajista, varmistamaan, että vihollisuudet lopetetaan ja että humanitaarisella avulla on esteetön, turvallinen ja jatkuva pääsy kaikkialle Syyriaan ja erityisesti Idlibiin.

8. Jemenin osalta Euroopan unioni kehottaa kaikkia alueen osapuolia, Iran mukaan lukien, tukemaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2451 täytäntöönpanoa ja toimimaan rakentavasti kestävä poliittisen ratkaisun löytämiseksi konfliktiin YK:n johdolla. EU panee huolestuneena merkille Jemeniä käsittelevän YK:n asiantuntijajaneelin raportin päätelmät, joiden mukaan YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2216 14 kohdassa asetettua asesulkua ei ole noudatettu. Euroopan unioni on edelleen sitoutunut jatkamaan Iranin kanssa nykyistä EU-johtoista poliittista ja alueellista vuoropuhelua, jonka tavoitteena on saada edelleen aikaan konkreettisia tuloksia ja parantaa alueellista ympäristöä. Se panee merkille nykyisen EU-johtoisen alueellisista kysymyksistä käytävän vuoropuhelun yhteydessä toteutettujen toimien tulokset. EU on tässä suhteessa tyytyväinen Iranin julkisesti antamaan tukeen Ruotsissa käydyille YK-neuvotteluille, jotka johtivat Tukholman sopimukseen.
9. Neuvosto on myös vakavasti huolestunut Iranin ballistisia ohjuksia koskevasta toiminnasta ja kehottaa Irania pidättymään näistä toimista, erityisesti ballististen ohjusten laukaisuista, jotka ovat ristiriidassa YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 2231 kanssa. Iran jatkaa pyrkimyksiään lisätä ohjustensa kantamatkaa ja tarkkuutta; se on lisännyt myös testien ja operatiivisten laukaisujen määrää. Nämä toimet syventävät epäluottamusta ja lisäävät alueen epävakautta. Neuvosto kehottaa Irania toteuttamaan kaikki tarvittavat toimet noudattaakseen täysimääräisesti kaikkia asiaankuuluvia YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselmia, jotka liittyvät ohjusten ja niihin liittyvien tarvikkeiden ja teknologian siirtoon valtiollisille ja valtiosta riippumattomille toimijoille alueella. Neuvosto palauttaa laajemmassa asiayhteydessä myös mieleen pitkäaikaisen vakavan huolensa sotilaallisen läsnäolon voimistumisesta alueella.
10. Neuvosto on syvästi huolestunut Iranin useiden jäsenvaltioiden alueella harjoittamasta vihamielisestä toiminnasta ja on tässä yhteydessä päättänyt lisätä pakoteluetteloon kaksi henkilöä ja yhden yhteisön. Euroopan unioni toimii edelleen yhtenäisenä ja solidaarisena tällä alalla ja kehottaa Irania lopettamaan välittömästi tällaisen toiminnan, jota ei voida hyväksyä.

11. Neuvosto on edelleen syvästi huolestunut Iranin ihmisoikeustilanteesta. Iran käyttää edelleen toistuvasti kuolemanrangaistusta. Neuvosto toteaa, että vaikka huumausaineiden vastaiseen lakiin lokakuussa 2017 hyväksytyt muutokset ovatkin tähän mennessä vähentäneet huomattavasti huumausaineisiin liittyviä teloituksia, se korostaa, että EU vastustaa kuolemanrangaistuksen käyttöä kaikissa olosuhteissa ja kaikissa maissa. EU painottaa, että alaikäisten rikoksentekijöiden teloittaminen rikkoo kansalaisoikeuksia ja poliittisia oikeuksia koskevaa kansainvälistä yleissopimusta ja lapsen oikeuksia koskevaa yleissopimusta, joiden kummankin osapuoli Iran on.

Naisten ja tyttöjen sekä vähemmistöihin, myös etnisiin ja uskonnollisiin vähemmistöihin, kuuluvien henkilöiden yhtäläisten oikeuksien kunnioittamista koskevien EU:n sitoumusten mukaisesti neuvosto kehottaa Irania panemaan täytäntöön asiaankuuluvat kansainväliset sopimukset, joiden osapuoli Iran on, sekä kunnioittamaan kaikilta osin ihmisoikeuksia ja perusvapauksia.

12. Neuvosto korostaa, että alueella nykyisin vallitsevia jännitteitä ja epäluottamusta ei pitäisi lisätä ja kehottaa Irania ja kaikkia alueellisia toimijoita toimimaan tässä suhteessa rakentavasti ja välttämään haitallista retoriikkaa. Neuvosto tukee Iranin suhteen tasapainoista ja kattavaa toimintatapaa, johon sisältyy myös vuoropuhelu, jotta kaikkia huolenaiheita voidaan käsitellä kriittisesti, kun näkemykset eriävät toisistaan, ja yhteistyössä, kun kyse on yhteisestä edusta.
